

Angst voor wandelaars op boerenland terecht?

Maarten Kommers (PV) en Gerko Hopster (PPO)

Nederlanders hebben steeds meer behoefte aan recreëren in een rustige en mooie omgeving. Vooral in het landelijk gebied blijft het aanbod van wandelpaden echter achter bij de vraag. Het gaat dan met name om wandelpaden op boerenland. Agrariërs zijn kennelijk niet zo snel bereid hun land open te stellen voor wandelaars. Mogelijke negatieve effecten voor hun bedrijfsvoering kunnen daarbij een rol spelen. Praktijkonderzoek Veehouderij (PV) en Praktijkonderzoek Plant&Omgeving (PPO) hebben in het voorjaar van 2002 een studie gedaan naar knelpunten en mogelijke oplossingen van openstelling van agrarische gronden. De angst onder agrariërs voor openstelling lijkt zijn oorzaak te hebben in onduidelijkheid en onwetendheid. Het blijkt dat de problemen die met openstelling gepaard gaan, reëel zijn maar zeker niet onoverkomelijk.

Bij openstelling van agrarische gronden is er sprake van veel onduidelijkheid en onzekerheid bij met name de agrariër. Zijn wandelpaden op agrarische bedrijven wel mogelijk en zo ja, kan dit zonder het schaden van de belangen van de agrariërs? De studie van het PV en PPO heeft geprobeerd hier antwoorden op te vinden. In samenwerking met de Stichting Wandelplatform-LAW zijn enquêtes uitgevoerd onder deelnemers aan de openstellingregeling van het ministerie van LNV en onder de deelnemers uit de praktijknetwerken Bioveem, Koeien&Kansen en Natuur breed.

Motivatie

De belangrijkste redenen waarom agrariërs hun land hebben opengesteld of waarom ze dit zouden doen zijn vrijwel gelijk namelijk 1) financiële vergoedingen (30%), 2) verbetering van het imago van de sector (20%), en 3) de wens tot verbreding van de bedrijfsvoering (16%).

Problemen

De resultaten van de enquêtes laten zien dat de problemen die met openstelling gepaard gaan te maken hebben met: 1) (angst voor) verstoring van vee, 2) vervuiling van het land en overlast door wandelaars, 3) (verwachte) administratieve afhandeling, 4) beperking van privacy en 5) een onduidelijke aansprakelijkheidsregeling. Toch blijkt ook dat een groot deel (19%) van de agrariërs die hun land hebben opengesteld geen problemen ervaren. Van de agrariërs die hun land niet opengesteld hebben denkt slechts 3% geen problemen tegen te komen. Naast de praktische problemen zijn er ook problemen die te maken hebben met de uitvoering van de Subsidieregeling Netwerk Landelijke Wandelpaden. Stichting Wandelplatform-LAW is vanwege onvoldoende financiële ondersteuning op dit moment niet in staat om haar werk goed uit te voeren en moet nu geïnteresseerde agrariërs teleurstellen. Veel agrariërs (83%) uit de genoemde praktijknetwerken zijn niet bekend met de Subsidieregeling en het Wandelplatform-LAW. Hierdoor blijft er veel onduidelijkheid en onzekerheid voortbestaan.

Oplossingen

De oplossingen die aangedragen worden door agrariërs hebben vooral betrekking op die problemen waar zij daadwerkelijk iets aan kunnen doen. Zo blijkt overlast door wandelaars en verstoring van vee door veel agrariërs opgelost te worden met het plaatsen van borden en een verplichte aanlijning van honden. Goede, directe communicatie met wandelaars helpt vaak om deze problemen te voorkomen. Problemen die agrariërs zelf niet in de hand hebben zoals de financiële afhandeling en administratie zijn voor veel agrariërs (86%) die hun land hebben opengesteld niet onoverkomelijk gezien omdat zij hun land wederom zouden openstellen als ze opnieuw voor de keus zouden staan.

Conclusies

- De resultaten van de twee enquêtes laten zien dat de belangrijkste redenen voor agrariërs om hun land open te stellen voor publiek de verbetering van het imago van de agrarische sector en de financiële vergoedingen zijn.
- Er zijn geen opvallende verschillen tussen de problemen die niet-deelnemers verwachten en die deelnemers ervaren.
- De huidige deelnemers ervaren de problemen niet als onoverkomelijk gezien omdat 86% van hen aangeeft opnieuw tot openstelling over te gaan.
- De agrariërs die hun land niet hebben opengesteld zijn niet of nauwelijks bekend met mogelijkheden van openstelling.

Tips

Aan de hand van de resultaten van de enquêtes en de gesprekken met de agrariërs tijdens de workshop zijn er een aantal tips opgesteld voor agrariërs die interesse hebben in openstelling van hun land.

- Overweeg openstelling goed, u levert tot op zekere hoogte vrijheid en rust in.
- Openstelling moet passen binnen uw bedrijfsvoering en de fysieke omgeving waarin u ondernemer bent.
- Heb geen koudwatervrees, de wandelaars zijn overwegend nette mensen die van natuur en rust houden.
- Wees ondernemer, openstelling verruimt uw blik op de samenleving waar u en uw bedrijf midden in staan.
- Probeer informatie in te winnen over de mogelijkheden van openstelling in uw omgeving.
- Zorg dat er goede afspraken gemaakt worden, ga niet tot openstelling over voordat alles goed geregeld is.

Het volledige verslag van deze studie is te vinden in **PraktijkRapport Rundvee 15. "Toegankelijkheid Agrarisch Cultuurlandschap, een studie naar knelpunten en oplossingen"**

Informatie

Wanneer u meer wilt weten over de mogelijkheden van openstelling van agrarische gronden en de subsidieregeling kunt u terecht bij de Stichting Wandelplatform en het kantoor van LASER in uw regio.

Stichting Wandelplatform-LAW
Postbus 846, 3800 AV Amersfoort
Telefoon: (033) 465 36 60
www.wandelnet.nl

Regiokantoor LASER
www.minInv.nl/laser